

BUCOVINA DE AUR

Aflata in partea de est a Romaniei, Moldova coboara in trepte de la apus la rasarit: incepand din munti (Carpatii de Rasarit), trecand de dealuri (Dealurile Subcarpatice) si sfarsindu-se in albia Prutului dupa ce a traversat Platoul Moldovean.

Peisajul montan seamana cu cel din Elvetia. Deosebit de impresionante sunt Cheile Bicazului, Cheile Zabalei, Cheile Zugrenilor, asa numitele "pietre ale dacilor" roci slefuite cu alura de oameni si animale (in masivele Rarau, Obcine, Ceahlau etc), cascade cum sunt: Duduitoarea, Putna s.a. Existenta a numeroase lacuri de acumulare mari, pentru hidrocentrale cum sunt cele de pe raurile: Bistrita, Siret, Uz, ca si a unor exotice lacuri naturale cum sunt: Lacul Rosu- format prin alunecare de teren sau Ocna Sugatag format pe un masiv de sare ofera largi posibilitati pentru sporturi nautice, pescuit, odihna si tratament.

Izvoarele minerale si termale adauga valente suplimentare unor statiuni balneare si de odihna ca: Vatra Dornei, Poiana Negrii, Slanic Moldova, Vama, Strunga, Bicaz, Targu Ocna, Baltatesti, Oglinzi, Campulung Moldovenesc, Durau, Izvoru Muntelui, Targu Ocna, Soveja.

Regiunea este foarte bogata in biserici si manastiri decorate pe peretii exteriori cu fresce, unice in lume (in 1975 Uniunea Internationala a Jurnalistilor si scriitorilor de turism au acordat manastirilor Bucovinei premiul "Pomme d'Or"). Dintre acestea amintim: Voronet, Moldovita, Sucevita, Arbore, Humor datand din secolele XV-XVI.

În partea de nord-est a țării, la granița cu ținutul Herței (Ucraina), se întinde Țara de Sus a Moldovei. Către Evul Mediu existau aici așezări stabile, bine rânduite (Baia-1335, Siret-1340, Rădăuți-1350), iar în jurul anilor 1360 a luat ființă statul român independent Moldova de sub conducerea voievodului Bogdan.

Erau vremuri tulburi, măcinate de controverse interne, inclusiv religioase, catolicismul încercând să se infiltreze, era vremea permanentelor atacuri ale tătarilor de la răsărit și, curând, ale Imperiului Otoman de la miazăzi. Printre măsurile luate de primii voievozi români, firește, s-au înscris ridicarea de fortificații (Siret, Suceava) și de lăcașuri ortodoxe (Siret, Rădăuți, Baia, Botoșani, Suceava). Și din acest punct de vedere, strălucitoare s-a dovedit epoca domnitorilor Ștefan cel Mare – Petru Rareș – Alexandru Lăpușneanu, urmași de Movilești (1466-1600), când Bucovina a fost împodobită cu biserici și mănăstiri fortificate care-i fac astăzi faima, păstrându-se, nesperat, în condiții excelente. Construcții ale secolului XV și altele din veacul al XVI-lea au primit după 1530 un impresionant veșmânt de frescă exterioară la inițiativa domnitorului Petru Rareș, a mitropolitului Grigorie Roșca, a boierilor Arbore și Movilești, frescă parietală de mare originalitate a temelor, puritate a desenului, precizie a detaliilor de influență locală, rafinament cromatic, ansamblu de pictură și arhitectură de o valoare artistică excepțională. "Mai presus de toate câte pot fi văzute în Moldova – considera Josef Strzygowski – sunt curioasele biserici care prin policromia fațadelor se pot compara cu biserica San Marco din Veneția sau cu Domul din Orvieto ... ceva asemănător nu ne oferă o a doua țară din lume". Fresca, "cea mai îndrăzneță și mai dificilă dintre tehnicile picturii" (Michelangelo), îmbracă pereții exteriori ai bisericilor asemeni unei "... cărți deschise cu conținut biblic" (Carola Giedion-Welcker), Capela Sixtină cu fața spre lume ce "... ar trebui timp de luni întregi cercetată cu o atenție pasionată" (Nicolae Iorga). Numind

Judecata de Apoi de la Voroneț, Petru Comarnescu preciza: "... nicăieri această temă, frecventă în Orient ca și în Occident, nu are atâta bogăție de scene și o atât de îndemnatică și dramatică înlănțuire, nici la Camposanto din Pisa, nici la Padova unde Giotto a pictat-o pe la 1305 în capela familiei Scroveni, nici la celelalte biserici din țară".

Celebrul de acum albastru de Voroneț ca și verdele-roșu al Suceviței, galbenul Moldoviței, verdele Arborelui, roșul Humorului fac actul de bravură al picturii cu care zugravii au avut temeritatea să înfrunte firea, o natură ce parcă "... întreține anume peisajul pentru a asigura un cadru corespunzător înfăptuirii omului", cum avansa dr. André Lwoff, laureat al Premiului Nobel, continuând: "totul este atât de armonios că te dispune la o meditație ce-ți dă impulsuri optimiste... În pridvorul fiecărui lăcaș din arhipelagul mănăstiresc, în Țara de Sus cunoști și trăiești împlinirea sentimentului liniștii..."

Puternice nuclee de cultură și creație artistică de la începuturile existenței lor, lăcașurile Bucovinei își continuă menirea prin grija restauratorilor și a obștilor călugărești ce le gospodăresc. Este și motivul pentru care frescele exterioare ale bisericilor Humor (1535), Moldovița (1537), Arbore (1541), Voroneț (1547), Sucevița (1596), arhitectura și pictura mănăstirilor Putna, Dragomirna, Râșca, Slatina, ale bisericilor Pătrăuți, Bălinești, Probota, Bogdana, bogatele muzee de artă medievală, frumusețea peisajului și a creației artistice populare (arhitectură, port, datini), au concurat la decernarea distincției Mărul de Aur (Pomme d'Or) Bucovinei de către Federația Internațională a Jurnaliștilor și Scriitorilor de Turism (FIJET), au determinat înscrierea tezaurului bucovinean în catalogul UNESCO Mari monumente ale lumii.

Rămâne vie opera emeriților creatori în majoritate necunoscuți, suma credinței, curajului și modestiei lor care configurează geniul.

Manastirea Putna

Biserica manastirii Putna, cu hramul "Adormirea Maicii Domnului" este prima dintre ctitoriile lui Stefan cel Mare. Lucrarile de constructie a manastirii ce urma sa fie necropola domneasca, au inceput la 10 iulie 1466 si s-au incheiat in 1469, iar in 1481 erau finalizate fortificatiile de incinta.

Lacasul a avut mult de suferit, de-a lungul timpului, din cauza unui puternic incendiu, pradat in doua randuri de cazaci, apoi de polonezi. Puternicul cutremur din 1739 a contribuit si mai mult la ruinarea manastirii.

Biserica necropola din mijlocul incintei are dimensiuni neobisnuit de mari pentru acea vreme. Zidurile sunt din piatra bruta legata cu mortar, sprijinite de 12 contraforti.

Turla este inalta si bine proportionata, cu tamburul in stil baroc, pe o baza stelara, impodobita cu coloane rasucite si capitaluri corintice.

In pronaos se afla mormintele lui Bogdan al III - lea mort la 1517, a surorii acestuia Maria (m.1518), al Mariei, sotia lui Petru Rares (m.1529) si al lui Stefanita Voda (m.1527).

In partea de sud a gropnitei, se afla mormantul lui Stefan cel Mare, acoperit cu un baldachin din marmura alba. Sarcofagul are minunate motive ornamentale de o inalta valoare artistica. Piatra tombala, din marmura alba, are o bordura exterioara realizata dintr-o impletitura de frunze de stejar, urmata de o pisanie.

Langa mormantul domnitorului, se afla cel al sotiei sale Maria Voichita, decedata in 1511. In partea de nord a gropnitei se afla mormantul Mariei de Mangop, cea de a doua sotie a domnitorului (m.1476) si al fiilor marelui domnitor, Bogdan si Petru.

Asezamantul de la Putna si-a castigat un binemeritat renume si datorita inestimabilelor

valori artistice (broderii, tesaturi, manuscrise impodobite si ferecate in aur si argint, icoane, obiecte de cult), care se gasesc in muzeul amenajat in incinta manastirii.

Manastirea Voronet

Ctitorie din 1488 a lui Stefan cel Mare. Biserica manastirii cu hramul "Sf. Gheorghe" este o sinteza de elemente bizantine si realizata intr-o maniera proprie, de o ingeniozitate rezultatul fiind, un stil nou, de o originalitate aparte - arhitectonic moldovenesc.

interioara a Voronetului este realizata in timpul lui Mare, avand ca model, iconografia bizantina si poarta epocii artistice stefaniene (stil sobru, concentrat, plin maretie, reducand la esential imaginile si expresiile). Se remarca imaginea "Pantocratorului", "Cina cea de taina", "Impartasirea cu paine a apostolilor", "Impartasirea cu vin", "Spalarea picioarelor".

Tabloul votiv il prezinta pe ctitor alaturi de doamna Maria Voichita, o fiica si fiul Bogdan, toti in costum de epoca.

Pictura exterioara este de o exceptionala valoare artistica. "Judecata de apoi" capodopera unica in lume, cea mai ampla compozitie, se remarca prin intensitatea dramatica, bogatia imaginatiei, elementele de reinterpretare locala, armoniile coloristice in care predomina albastrul metalic si tonurile aurii.

gotice, stralucita, stilul Pictura Stefan cel pecetea de

Manastirea Humor

Biserica cu hramul "Adormirea Maicii Domnului" este ctitorie a marelui logofat Teodor Bubuiog, construita in 1530. A fost imprejmuita dupa obiceiul timpului cu puternice ziduri de piatra, din care au dainuit pana astazi, doar turnul masiv din piatra bruta.

Caracteristic la biserica manastirii Humor este acea desfasurare a picturii, in dauna decoratiei arhitecturale a fatadelor, care va deveni o caracteristica a bisericilor construite in timpul domniei lui Petru Rares. Inovatia apare la pridvor, care la Humor este deschis in patru arcade in arc frant. In interiorul bisericii sunt tablourile votive: unul prezinta familia domnitorului Petru Rares, celalalt se afla in groznita si prezinta pe logofatul Teodor Bubuiog si sotia sa Anastasia, iar al treilea tablou votiv il prezinta pe Daniil hatmanul si parcalabul Sucevei si pe sotia acestuia, Anastasia.

Manastirea Moldovita

Ctitorie din 1532 a domnitorului Petru Rares. Zidul de incinta inchide un patruleter cu latura de 40 m, grosimea 1,20 m si inaltimea de 6 m. In coltul de nord - vest se afla clisiarnita, construita la inceputul secolului al XVII - lea. Este una dintre putinele locuinte moldovenesti din secolul XVI-XVII, fiind construita intre 1610-1612 de Efrem, egumenul Moldovitei.

Biserica cu hramul "Buna Vestire", continua conceptia constructiva, deplin cristalizata de artistii epocii de stralucire a lui Stefan cel Mare, aducand ca elemente specifice epocii raresiene, dimensiunile marite,

tendinta de înaltare si sveltete. Elemente tipice goticului târziu transilvanean dovedesc ca la constructie au participat mesteri pietrari transilvaneni.

Pictura interioara, repictata culoare peste culoare în secolul al XVII - lea, respecta continutul ideatic si programul iconografic al epocii lui Stefan cel Mare.

Tabloul votiv în care este prezentat ctitorul împreuna cu familia sa, desi pastreaza caracterul unor portrete oficiale, vadeste preocuparea artistului de a reda prin intermediul tehnicii proprii portretului, viata launtrica a personajelor.

Manastirea Sucevita

În vremurile tulburi, pline de nesiguranta si amenintare, de la sfarsitul secolului al XVI-lea, Sucevita a fost construita ca o adevarata manastire - cetate, cu masive ziduri de incinta si cu puternice turnuri de aparare, destinata a fi necropola, stralucita ctitorie voievodala, adevarat blazon al familiei Movila. Constructia a fost finalizata la 9 iunie 1591.

Biserica manastirii cu hramul "Invierea Domnului", planul moldovenesc treflat, resimte puternic traditia a artei locale.

are o serie de trasaturi noi, atat în conceptia iconografica, cat si în compozitie si desen. Sucevita reprezinta un adevarat "testament al artei moldovenesti".

pictori ai Sucevitei, Ioan si Sofronie, formati la scoala miniaturisti ai lui Anastasie Crimca, au aplicat la pictura bisericii canoanele specifice miniaturii si iconografiei. Îmbinarea culorilor, predominante fiind verdele crud metalic si rosu sangeriu, creeaza impresia unei uriase pagini de carte miniata. Specific la Sucevita, este caracterul narativ al picturilor, ceea ce a facut ca unitatea ansamblului sa fie faramitata într-o multime de mici tablouri, fiecare cu personalitatea lui artistica.

Printre cele mai reprezentative teme prezente în pictura exterioara a Sucevitei se afla Arborele lui Ieseu, Scara lui Ioan Climax în care este redata lupta dintre bine si rau, Friza profetilor si filozofilor antichitatii, între care regasim pe David si Solomon, Homer, Sofocle, Aristotel.

Pictura Sucevitei este cel mai complex ansamblu iconografic dintre bisericile feudale din Moldova.

Tabloul votiv din naos, îl prezinta pe ctitor, domnitorul Ieremia Movila, împreuna cu familia.

Muzeul manastirii, situat în fostele case domnesti, adaposteste capodopere de o exceptionala valoare ale artei medievale bisericesti.

avand
bizantina
Pictura

Cei doi
de

Bucovina are o flora si fauna bogata, turismul stiintific fiind materializat prin studiile expertilor în numeroasele rezervatii naturale ca: rezervatii floristice, rezervatii geologice, rezervatii mixte.

Rezervatia de la Zamostea Lunca (Suceava)

Declarata rezervatie naturala în 29 octombrie 1973, Zamostea Lunca se afla situata pe malul drept al raului Siret, la 12 km nord de drumul national Suceava-Dorohoi, drum ce trece prin comuna Zvorastea.

Situata la contactul tectonic dintre orogenul carpatic si platforma cratogena moldo-podolica, lunca Zamostei se prelungeste de la altitudinea de 290 m a terasei inundabile a Siretului spre piemontul colinar.

Particularitatile climatice : precipitatii abundente 700-800 mm anual, temperaturi medii

6-8 grade Celsius, fac din aceasta zona o adevarata enclava umeda.

Dintre speciile lemnoase remarcam : stejarul (*Quercus robur*), frasinul (*Fraxinus excelsior*), teiul (*Tilia cordata*), ciresul (*Prunus avium*), paltinul de camp (*Acer platanoides*), plopul tremurator (*Populus tremula*).

Elementele arbustive sunt reprezentate de : jugastru (*Acer campestre*), alunul (*Corylus avellana*), sangerul (*Cornus sanguinea*), ulmul de camp (*Ulmus laevis*), paducelul (*Crataegus monogyna*), salba moale (*Euonymus europaea*), iedera (*Hedera helix*) si sporadic salba pitica (*Euonymus nana*) - monument al naturii.

Flora este bogat reprezentata prin ghiocei (*Galanthus nivalis*), viorele (*Scilla bifolia*), mierea ursului (*Pulmonaria officinalis*), dalacul (*Paris quadrifolia*), tataneasa (*Symphytum cordatum*), slabanogul (*Impatiens noli-tangere*), lacramioara (*Convallaria majalis*), cerentel (?) (*Geum urbanum*), precum si prin monumente ale naturii : *Frutillaria meleagris* si papucul doamnei (*Cypripedium calceolus*).

Tot aici s-au gasit coarne fosilizate de creb, indicand prezenta de odinioara a acestei specii in luncile Siretului, biotop clasic pentru aceste animale, pana la interventia brutala a omului.

Fauna este tipica zonelor colinare : mistret, caprior, iepuri, vulpe, etc..

Numeroasele formatiuni vegetale (in care predomina stejarul) atrag un numar mare de pasari ce gasesc aici conditii ideale de viata, iar formatiunile floristice confirma importanta deosebita a acestei rezervatii pentru conservarea sistemelor relictare. Suprafata rezervatiei este de cca. 107,60 ha.

Rezervatia Cheia Moara Dracului (Campulung)

Situata pe cursul superior al paraului Valea Caselor, afluent de dreapta al raului Moldova, rezervatia se afla la 7 km de gara Campulung Moldovenesc- Est, pe versantul de nord al masivului Rarau.

Formatiunile geologice nu au un caracter unitar, pe margine aparand formatiuni carbonatice, in timp ce in partea centrala sunt depozite noi argilo-marnoase de varsta cretacica, cu klippe calcaroase si blocuri dispuse pe mai multe niveluri.

Orientarea cheii este sud-vest-nord-estica, iar procesul de evolutie continua si in prezent deoarece inca nu s-a atins baza dolomitica , datorita atat rezistentei rocilor la carstificare, cat si debitului redus al paraului ce trece prin aceasta cheie.

Vegetatia lemnoasa este reprezentata de molid, brad, mestecan, plop tremurator, salcie capreasca, iar dintre speciile erboase este demna de retinut prezenta usturoiului salbatic, clopoteilor, vulturicii, etc. .

Suprafata rezervatiei este de cca.1,30 ha.

Rezervatia Fanetele seculare de la Frumoasa (Suceava)

Localizare :

Rezervatia se afla pe teritoriul comunei Moara, la 4 km spre vest de bifurcatia soselei Suceava - Falticeni din comuna Scheia, sat Sf.Ilie.

Fanetele seculare de la Frumoasa au fost studiate detaliat in 1921 de catre Mihai Gusuleac si considerate de acesta ca fiind o "interesanta costisa pontica cu resturi de flora termofila ". Este formata din doua planuri distincte orientate spre vest : in partea superioara, la o altitudine medie de 395m este o panta cu inclinatie mare (cca.50 grade), iar in partea inferioara apare o fasie de fanat aproape plana, cu mici zone uneori inmlastinate. In partea superioara, cu panta mare, solul este uscat, nisipos cu un continut marit de carbonati, iar in partea plata se gaseste un cernoziom lipsit de carbonati.

Specii ocrotite :

Din punct de vedere al florei, Aurel Procopianu Procopovici descrie in anul 1892 un

numar de 26 de specii de angiosperme (plante cu seminte inchise in fruct). Ulterior, alti cercetatori descriu flora acestei rezervatii, printre care D.Mititelu si V.Cojocaru care citeaza 483 de plante vasculare, numeroase ciuperci si muschi.

Multitudinea speciilor este evidentiata de plante specifice zonelor de vegetatie si anume :

- circumpolare : rogozul (*Carex* sp.);
- eurasiatice : *Senecia integrifolius*, toporasul (*Viola pumila*);
- europene : paroinicul (*Orchis ustulata*);
- central - europene : laptele cainelui (*Euphobia amygdaloides*);
- continentale : drobul (*Cytisus ustulata*), stanjenelul de stepa (*Iris ruthenica*), deditelul (*Pulsatilla alba*), veronica (*Veronica incana*);
- pontice : barba boerului (*Ajuga laxmannii*), vaneteaua (*Centaurea* sp.), zambila pitica (*Hyacanthella leucophaea*);
- mediterano-pontice : *Lathyrus pannonicus*;
- mediteraneene : usturoiul salbatic (*Albium flavum*), *Trinia glauca*;
- balcano-dacice : *Centanea banatica*.

Rezervatia se gaseste la interferenta florei nordice cu cea sud-vestica, interferenta care se datoreaza localizarii fanetelor seculare la contactul dintre provincia floristica central-europeana si cea ponto-sarmatica.

Ion Nemes a descoperit si aici o noua specie de insecte , *Coleophora bucovinella*, a carui habitat se limiteaza numai la aceasta zona.

Suprafata rezervatiei este de cca.9,50 ha.

Vânatoarea si pescuitul si-au gasit din totdeauna conditii, datorita varietatii formelor de relief, desimii retelei hidrografice, gradului mare de împadurire a suprafetei judetului.

Suceava detine cel mai mare fond de vânatoare din tara:

- Muntii Bistritei;
- Rarau;
- Giumalaul;
- Calimanul;
- Suhardul.

În podis, se vâneaza (pe lângă unele rapitoare), iepurele si în ultima vreme fazanul (Patrauti). Judetul participa cu peste 18% la planul de carne de vânat pe tara.

Râurile judetului ofera conditii deosebit de favorabile pentru pescuit. În apele de munte, locul principal îl ocupa pastravul si lipanul, iar în cele de podis cleanul, mreana, crapul, avatul si stiuca.

Calaria se practica la herghelia din localitatea Radauti, situata pe strada Bogdan Voda. Vizitatorii pot încerca valoarea cailor de rasa în manejul amenajat în incinta. Pe hipodromul de lângă crescatorie se organizeaza concursuri hipice.

Sporturile de iarana se practica pe tot cuprinsul zonei, dar in special in statiunea balneo-climaterica Vatra Dornei, care fiind avantajata de pozitia sa (la o altitudine de 802 m), dispune si de pârtii de schi si saniute amenajate (pe pantele muntilor Dealu Negru, Runc si Bârnarel). Aici se gasesc pârtii atât pentru începatori, cât si pentru avansati.

Turismul rural (agroturismul) detine o pondere considerabila. Acesta este concentrat în jurul zonelor Vatra Dornei, Câmpulung Moldovenesc, Putna, Gura Humorului si în general în localitatile învecinate manastirilor.

Turismul rural din judetul Suceava se caracterizeaza prin mai multi factori determinanti: dintre cei mai importanti factori am putea aminti:

Calitatea peisajului natural si numeroasele obiective turistice de factura religioase. La acestea se adauga calitatea aerului si a apelor, mai ales a vestitelor izvoare cu apa minerala.

Un element cheie este ospitalitatea oamenilor, aceasta trasatura fiind definitorie pentru bucovineni.

Datorita unui exces de spatiu în gospodariile taranesti (mai ales în zona de munte a judetului) exista posibilitatea gazduirii turistilor în gospodarie, acestora oferindu-se camere aranjate si mobilate în stil bucovinean traditional, cu elemente folclorice de o valoare deosebita.

Demn de retinut este faptul ca în cadrul gospodariilor agroturistice sucevene, turistii au ocazia sa serveasca produse alimentare 100% naturale, fara aditivi, conservanti sau compusi chimici sintetici.

O caracteristica a agroturismului din judetul Suceava este faptul ca valorifica în întregime produsele realizate în gospodarie.

Ceea ce este, însa, specific, este reprezentat de faptul ca turistul are posibilitatea sa serveasca din preparatele culinare si bauturile specifice zonei, unele dintre ele fiind unice. Muti turisti se reîntorc pe aceste meleaguri tocmai pentru a se reîntâlni cu aceste produse.

Au devenit, de asemenea, foarte cunoscute si apreciate, curele de produse alimentare naturale, curele de plante medicinale.

Un alt element atractie pentru turismul rural este artizanatul, traditiile si obiceiurile locale.

Totusi, pentru turismul rural se manifesta înca o cerere relativ scazuta, aceasta situatie fiind determinata de lipsa mijloacelor financiare (în rândul turistilor români) si de insuficienta promovare (în rândul turistilor straini).

Turismul în scop terapeutic este practicat în special în depresiunea Dornelor si Câmpulungului.

Prezenta izvoarelor minerale, impun o nota specifica acestei zone. Astfel, zacamintele de ape carbogazoase constau într-un numar de 37 izvoare, care apar pe teritoriul localitatilor: Poiana Cosnei, Dorna Candrenilor, Poiana Negrii, Vatra Dornei, Ortoaia, Saru Dornei, Panaci, Glodu, Dârmova, Brosteni. Se mai cunosc surse de ape minerale la Poiana Stampei, Dornisoara, Neagra Sarului si Dragoiasa.

Un factor natural care a contribuit si contribuie din plin la dezvoltarea orasului si a tinutului înconjurator îl constituie patrimoniul forestier, care numai în zona orasului acopera peste 10.000 ha.

Dupa al doilea razboi mondial, orasul Vatra Dornei s-a dezvoltat pe multiple planuri. Farmecului natural al locurilor i s-a adaugat si o placuta ambianta urbanistica: pe lângă vilele si constructiile balneare din trecut s-au ridicat noi edificii balneare si cartiere de

blocuri.

Statiunea Vatra Dornei functioneaza în regim permanent si este renumita pentru climatul ozonat, namolul de turba si izvoarele minerale carbogazoase, sodice si bicarbonate utilizate în tratarea unor afectiuni ale aparatului locomotor, cardiovascular si ale sistemului nervos periferic.

Izvoarele minerale din zona erau cunoscute înca din anul 1790, dar primele amenajari în scop terapeutic au avut loc abia în 1845. Spre sfarsitul secolului al XIX lea au început sa fie folosite baile de namol care utilizau namolul extras din tinovul de la Poiana Stampei.

“Parcul orasului” situat la poalele Dealului Negru este principala zona de concentrare a izvoarelor minerale precum si a institutiilor balneare si turistice. Chiar la intrarea în parc, vizitatorul întâlnește doua cladiri, im-punatoare prin dimensiuni si prin stilul baroc în care au fost concepute; construite în 1895, ele adapostesc sanatoriul balnear si clubul statiunii, prin-cipalele institutii utilizate de cei veniti la tratament.99)

Statiunea dispune de doua baze de tratament, cu cazii pentru bai carbogazoase, pentru namol si cu sectii de hidroterapie. În statiune se poate face si cura de teren, pe aleile parcului. Pe lângă cura externa, se poate face si cura interna, datorita izvoarelor minerale. Statiunea dispunea de o capacitate de 1.100 de locuri în vile si complex, urmând ca pe parcursul timpului acest numar sa se dubleze. O noua baza de tratament si odihna a orasului o constituie cea a Hotelului Intus.

Orasul Vatra Dornei, având teritoriul foarte bogat în ape bicarbonate-feruginoase, este considerat ca fiind unul dintre cele mai vechi si mai cunoscute statiuni balneare din Carpatii Orientali.

Sarea de la Cacica

Existenta comunei Cacica este strâns legata de munca ce se desfasoara de la 27 si pâna la chiar 48 de metri adâncime în interiorul salinei. Ascunse de lumina zilei se afla lacul sarat, peștera piticilor si imensa sala de dans, ca si altarul Sf. Barbara, sfânta ocrotitoare a lucratorilor în adâncuri. Aici jos domneste constant o temperatura de 4 grade C.

Cacica, localitatea cu cea mai semnificativa comunitate poloneza din Bucovina ofera gazduire si „Muzeului Minoritatilor”. 15 august este o data care trebuie retinuta, pentru ca atunci este sarbatorita cu mare fast Sf. Maria.

Supranumita "**Perla Bucovinei**", Vatra Dornei este o statiune balneo-climaterica permanenta, situata în nordul tarii, la confluenta raurilor Dorna si Bistrita, la o altitudine de 800 metri, avand un climat subalpin.

Inca de la inceputul secolului al XIX-lea, statiunea este renumita în Europa atat pentru frumusetea peisajului, cat si pentru tratamentul diferitelor boli, datorita factorilor naturali de cura:

- *izvoarele cu ape minerale* (bicarbonate, calcice, magnezice-sodate etc.) recunoscute în tara si peste hotare prin efectele lor terapeutice;
- *apa carbogazoasa* cu efecte terapeutice de prim rang;
- *namolul de turba* caracterizat printr-o cantitate remarcabila de substante balsamice, eterice și rasinoase;
- *climatoterapia* (puritatea aerului, gradul de umiditate, variatiunile moderate ale temperaturii si presiunii atmosferice) genereaza un climat cu influente tonifiante asupra sistemului nervos, oferind un excelent mediu de revitalizare si recreere a organismului uman.

Iasi

Cine vrea sa descopere Iasul va intra aici ca pe o imensa poarta a istoriei noastre.

La Iasi "fiecare piatra vorbeste de trecut", prin numarul mare de manastiri, muzee, case memoriale. De aceea, putem spune ca orasul Iasi este un veritabil muzeu national, prin comorile de istorie si de arta pe care le are.

"Sunt romani care n-au fost niciodata la Iasi, desi n-ar trebui sa fie nici unul, caci cine n-a fost aici nu poate sa strabata cu intelegere foile celor mai frumoase cronici, nu se poate patrunde dupa cuviinta de spiritul trecutului nostru care traieste în acest loc mai viu si mai bogat decat oriunde aiurea [...]. In constiinta lui nationala ar fi o lipsa daca el n-ar fi vazut orasul care a fost si-si zice inca astazi, cu mandrie, capitala Moldovei..."

Nicolae Iorga

Multe din evenimentele importante din istoria romanilor s-au petrecut la Iasi, capitala a Moldovei, timp de trei secole (1564-1862).

Pe aici au pasit Alexandru cel Bun, Stefan cel Mare, Mihai Viteazul, Alexandru Lapusneanu, Vasile Lupu si alti straluciti voievozi ai Moldovei.

Desi a cunoscut multe momente de cumpana, Iasul a renascut de fiecare data, devenind astazi un oras modern.

Iasul este si orasul marilor idei, al marii uniri, al celei mai vechi universitati, al primului spectacol de teatru in limba romana, al primului muzeu literar memorial (Bojdeuca din Ticau).

Aici se afla biserica Trei Ierarhi, ca marturie a gusturilor estetice ale unor domnitori de-ai nostri, Catedrala Mitropolitana, Casa Dosoftei, Palatul Culturii, Casa Pogor cu "Masa Umbrelor", aleile Copoului cu mireasma de tei si cu ecouri de vers eminescian (Teiul lui Eminescu si Muzeul "Mihai Eminescu"), Casele memoriale "Mihail Sadoveanu", "George Toparceanu", "Mihail Codreanu", "Otilia Cazimir", Biblioteca Universitara "Mihai Eminescu", fondata ca biblioteca a Academiei Mihailene.

Personalitati

In Iasi au trait si s-au format oameni ca Varlaam, Dosoftei, Grigore Ureche, Miron Costin, Nicolae Milescu Spatarul, Ion Neculce, savantul de renume european Dimitrie Cantemir. Tot de aici s-au ridicat de-a lungul vremurilor Gh. Asachi, Mihail Kogalniceanu, Al. Ioan Cuza, Vasile Alecsandri, Alecu Russo, A. D. Xenopol, Vasile Conta, Titu Maiorescu, Mihai Eminescu, Ion Creanga, G. Ibraileanu, M. Sadoveanu, N. Iorga, M. Ralea, dr. C. I. Parhon, Horia Hulubei, Gr. Cobalcescu, Petru Poni, Radu Cernatescu, Otilia Cazimir, I. Teodoreanu, Costache Negruzzi, Al. Philippide, Emil Racovita.

Singurul roman care a primit premiul Nobel, George Emil Palade, s-a nascut in Iasi.

PALATUL CULTURII

Palatul Culturii a fost inaugurat, in 1926, de catre Ferdinand de Hohenzollern. Realizat dupa planurile arhitectului I.D.Berindei, constructia Palatului a durat doua decenii. Monumentul a fost ridicat pe ruinele vechii curti domnesti (1434), reconstruita in stil neoclasic de printul Alexandru Moruzi (1806-1812).

Stilul palatului e neogotic flamboyant, cu detalii ornamentale, cu elemente heraldice in exterior.

Elementele de interes turistic sunt: Sala gotica, unde se poate admira mozaicul ce

reprezinta un "bestiarum" medieval (grifoni, acvile bicefale, lei). Sala "Voievozilor" se afla la etaj si contine, in medalioane, portretele domnilor Moldovei si ale regilor Romaniei. Tot la etajul I se afla sala "Henri Coanda", ale carei lambriuri au fost executate dupa un proiect al marelui savant. Orologiul cu carillon, instalat in turnul central, este format dintr-un ansamblu de opt clopote care reproduc, din ora in ora, "Hora Unirii".

Astazi Palatul Culturii din Iasi este sediul Complexului Muzeal National "Moldova" Iasi si cuprinde: Muzeul de Istorie al Moldovei, Muzeul Etnografic al Moldovei, Muzeul de Arta, Muzeul Stiintei si Tehnicii Stefan Procopiu.

MITROPOLIA MOLDOVEI SI BUCOVINEI

Ideea inaltarii unei biserici mai mari, monumentale, la Iasi, apartine Mitropolitului Veniamin Costachi. Hrisovul domnesc din 8 august 1826, privind lucrarile de proiectare si construire a noii biserici, este actul de nastere al Catedralei mitropolitane. S-a lucrat mai intai intre anii 1833 si 1839, dupa planurile arhitectilor Freywald si Bucher, insa datorita caderii boltii centrale, biserica ramane in ruina pana in anul 1880. Mitropolitul Iosif Naniescu pune a doua piatra de temelie si, cu sprijinul autoritatilor statului, lucrarile se vor incheia in anul 1887. Arhitectul Alexandru Orascu, rectorul Universitatii Bucuresti, va reface proiectul marelui biserici, renuntand la imensa cupola centrala, iar pictura va fi realizata de maestrul Gheorghe Tatarascu. Sfintirea Catedralei, la 23 aprilie 1887, a fost un eveniment national, la ceremonie luand parte si regele Carol I.

Catedrala ieseana este o cladire monumentala, de plan dreptunghiular, marcat la colturi de patru turle decrosate. Stilul arhitectonic este inspirat din forme tarzii ale Renasterii italiene. Elementele decorative, atat in interior, cat si in exterior, sunt dominate de baroc.

Din anul 1889 a fost adusa, de la biserica Sf. Trei Ierarhi, racla cu moastele Cuvioasei Paraschiva, ocrotitoarea Moldovei.

TEATRUL NATIONAL "VASILE ALECSANDRI"

Construita in Iasi, pe locul vechii primarii, intre anii 1894-1896, cladirea Teatrului National este considerata a fi cel vechi si cel mai frumos lacas de acest gen din tara. Planurile cladirii apartin celebrilor arhitecti vienezi Fellner si Helmer, ce au proiectat constructii similare din Viena, Praga, Odessa, Zurich.

Inaugurata odata cu teatrul, uzina electrica a acestuia a marcat inceputul iluminatului electric la Iasi.

In anul 1956, cu prilejul aniversarii a 140 de ani de la primul spectacol in limba romana, teatrul iesean primeste numele marelui poet, dramaturg si om de cultura Vasile Alecsandri (1821 - 1890).

Cladirea Teatrului National este o veritabila bijuterie arhitectonica adapostind adevarate monumente de arta: *Cortina* pictata in 1896 de mesterul vienez M. Lenz si terminata de unul din discipoli, prezinta in centru o alegorie a vietii, cu cele trei virste, iar in dreapta, alegoria Unirii Principatelor Romane (Moldova, Transilvania si Tara Romaneasca); *Cortina de fier*, pictata de Al. Goltz, cu motive ornamentale dispuse simetric, separa etans scena de restul salii; *Plafonul* pictat de Al. Goltz, in culori pastelate, reprezinta

si
mai

alegorii paradisiace, fiind ilustrat cu nimfe si ingeri si incadrat in stucatura rococo; *Candelabrul* din cristal de Venetia cu 109 becuri.

In prezent aceasta cladire gazduieste si Opera Romana.

BIBLIOTECA CENTRALA UNIVERSITARA "MIHAI EMINESCU"

Edificiul, construit intre anii 1930-1934, a fost proiectat de arhitectul Constantin Jotzu si construit de inginerul Emil Prager. Initial, cladirea trebuia sa fie sediul Fundatiei Universitare Ferdinand -Ferdinand I Hohenzollern-Sigmaringen Rege al Romaniei intre anii 1914-1927. La 1 Septembrie 1945 cladirea a fost cedata Bibliotecii Centrale Universitare, institutie fondata in 1839. In 1948, statul roman a decis administrarea intregului patrimoniu al Fundatiei de catre Universitatea din Iasi.

In prezent, Biblioteca Centrala Universitara, una din cele patru biblioteci centrale din Romania, detine una din cele mai impresionante colectii de carti vechi.

UNIVERSITATEA AL.I.CUZA

Universitatea Alexandru Ioan Cuza, fondata la data de 26 octombrie 1860, este cea mai veche universitate din Romania.

Cladirea actuala a universitatii a fost construita intre anii 1893 si 1897 dupa planurile arhitectului Louis Blanc si inaugurata in prezenta regelui Carol I si a reginei Elisabeta.

Cladirea este o imbinare a stilurilor clasic si baroc, monumentala sa intrare ducand in faimoasa "Sala a Pasilor Pierduti", decorata cu picturi realizate de catre Sabin Balasa.

In fata universitatii sa gasesc statuile lui A.D.Xenopol, sculptata de C.Baraschi, si a lui M. Kogalniceanu, lucrare apartinand sculptorului W.Hegel.

PARCUL COPOU - TEIUL LUI EMINESCU

Parcul Copou a inceput sa fie amenajat pe la anii 1833-1834, inasa aspectul unei gradini moderne este dat de Mihalache Sturza. In parc se gaseste cel mai vechi monument din Romania: Monumentul Legilor Constitutionale cunoscut ca Obeliscul cu lei realizat de Mihail Singurov, in 1834, dupa un proiect al lui Gh. Asachi. Coloana din piatra inalta de 15 m si grea de 10 tone, sustinuta de patru lei, simbolizeaza cele patru puteri europene care au recunoscut independenta Tarilor Romane. In centul parcului Copou, langa Teiul lui Eminescu, se gaseste bustul lui Eminescu cat si bustul vechiului sau prieten Ion Creanga ridicat in 1932. Mai tarziu a fost ridicata Aleea "Junimea" cu busturile din bronz ale membrilor sai.

In iunie 1984, langa Teiul lui Eminescu s-a deschis un muzeu , pios omagiu adus geniului poetului. Planurile au fost realizate de arhitectul Virgiliu Onofrei, muzeul fiind inaugurat in 1989, la centenarul mortii poetului

GRADINA BOTANICA

Inceputurile Gradinii Botanice din Iasi dateaza din sec. al XVII-lea. In anul 1960, gradina botanica a fost constituita in actualul amplasament cuprinzand o suprafata de 105 hectare, una din cele mai mari gradini din lume.

Sectorul Sere cuprinde 12 compartimente fiecare specificul ei: plante mediteraneene, tropicale, subtropicale (cactusi, palmieri, bananieri, citrice, etc.), numeroase flori ornamentale (azalee, camelii, crizanteme, orhidee, etc.) si o colectie de cicadaceae (fosile

fiind
avand
(fosile

Sectorul Ornamental are o suprafata de 4,5 hectare si contine 2200 de taxoni in exemplare unice sau grupati in colectii, in numar de 25. Acesta dispune de o gama variata de plante decorative, ierboase si lemnoase, care constituie o expozitie cu caracter permanent.

Sectorul Rozariu insumeaza 800 de soiuri de trandafiri nobili.

BUCOVINA DE JARU

